

नेपाल सरकार

वन तथा वातावरण मन्त्रालय

EX: पो. व. नं. : ३८८७

सिंहदरवार, काठमाडौं

पत्र संख्या :-

चलानी नं. :-

प्राप्त पत्र संख्या र मिति :-

प्रेस विज्ञप्ति

संयुक्त राष्ट्रसंघको महासभाले सन् २००२ लाई अन्तर्राष्ट्रिय पर्वतीय वर्षको रूप घोषणा गरी हरेक वर्ष डिसेम्बर ११ तारिखका दिनलाई पर्वतीय क्षेत्रको संरक्षण र दिगोपनाको लागि अन्तर्राष्ट्रिय पर्वतीय दिवसको रूपमा मनाउने निर्णय गरे पश्चात सन् २००३ देखि यो दिवस मनाउन सुरु गरिएको हो। यस वर्ष अन्तर्राष्ट्रिय पर्वतीय दिवसको मूल सन्दर्भ "दिगो पर्वतीय पर्यटन" रहेको छ। यस दिवसको अवसरमा नेपालमा समेत पर्वतीय क्षेत्रको दिगो विकासका लागि विभिन्न सचेतनामूलक कार्यक्रमहरूको आयोजना गरी मनाउदै आईरहेको छ।

पर्वतीय क्षेत्र प्राकृतिक र सांस्कृतिक सम्पदाले भरिपूर्ण, जैविक विविधता संरक्षणको दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण साथै अध्यात्मिक दृष्टिकोणले समेत महत्वपूर्ण छन्। नेपालको सन्दर्भमा पहाड र हिमालको तराईमधेशसँग अनोन्यासित सम्बन्ध रहेको छ। नेपालका उच्च हिमश्रृङ्खलाहरू पर्वतारोहणका लागि तथा पहाड र हिमालमा रहेका संरक्षितक्षेत्रहरू प्रकृति पदयात्राका लागि अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा प्रख्यात छन्। यस क्षेत्रमा साहसिक पर्यटनका धेरै संभावनाहरू रहेका छन् जसको सदुपयोगबाट नेपालमा गुस्तगरीय पर्यटनको विकास गर्न सकिने प्रशस्त संभावना रहेको छ। पर्वतीय क्षेत्रको दिगो विकासका लागि त्यहाँका प्राकृतिक र सांस्कृतिक सम्पदाको संरक्षण गरी तिनको समुचित उपयोग र प्रवर्द्धन मार्फत पर्यटन विकासको माध्यमबाट त्यहाँका जनताको जीविकोपार्जनमा टेवा पुर्‍याउन सकिने प्रचुर संभावना रहेको छ। विश्वव्यापी जलवायु परिवर्तनको नकारात्मक प्रभावका कारण नेपालको पर्वतीय क्षेत्र अत्यन्तै जोखिममा रहेको छ। बढ्दो तापक्रमसँगै हिमश्रृङ्खला पग्लिने तथा हिमतालहरू फुट्ने क्रम बढ्दै जाँदा जनधनको ठूलो हानिनोकसानी हुनुका साथै समथर तराईमधेसको जनजीवन उच्च जोखिममा रहेको छ। जलवायु परिवर्तनका नकारात्मक प्रभावहरूलाई न्यूनिकरण गर्न जलवायु परिवर्तन अनुकूलनका विभिन्न क्रियाकलापहरू सञ्चालन हुदै आईरहेका छन्।

यस दिवसको अवसरमा वन तथा वातावरण मन्त्रालयले पर्वतीय क्षेत्रको संरक्षण र विकासमा संलग्न नेपाल सरकारका निकायहरू, विकास साझेदार संस्थाहरू, पर्यटन प्रवर्द्धनमा संलग्न संघसंस्थाहरू, नीजि क्षेत्र, विषय विज्ञहरू लगायत अन्य सरोकारवाला निकायहरू सम्मिलित एक अन्तरक्रिया कार्यक्रमको आयोजना गरी मनाईयो। उक्त कार्यक्रम वन तथा वातावरण मन्त्रालयका सचिव डा. पेम नारायण कडेलको ज्यूको अध्यक्षतामा सञ्चालन थियो। उक्त कार्यक्रममा दिगो पर्यटन विकास सम्बन्धी तीन वटा कार्यपत्रहरू प्रस्तुत भएका थिए। दिगो पर्वतीय पर्यटन विकासका लागि प्राकृतिक र सांस्कृतिक सम्पदाको संरक्षण सम्बन्धी नीतिगत विषयमा श्री सन्तोषमणी नेपालले, पर्वतीय पर्यटनका चुनौती, अवसर र सम्भावनाका विषयमा नेपाल पर्यटन बोर्डका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत डा. धनञ्जय रेग्मीले र कोभिड-१९ का कारण पर्यटन क्षेत्रमा परेको प्रभावको बारेमा ईसिमोडका पर्यटन बिज्ञ डा. अनु कुमारी लामाले कार्यपत्र प्रस्तुत गर्नुभएको थियो। साथै पर्वतीय क्षेत्रको दिगोपना र पर्यटन विकासका विभिन्न सवालहरूमा गहन छलफल भएको थियो। उक्त कार्यक्रममा पर्वतीय क्षेत्रको संरक्षण र पर्यटन विकासको लागि सरोकारवाला निकायहरूले समन्वयात्मक ढंगले योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरी एकिकृत रूपले कार्य सञ्चालन गर्नुपर्ने आवश्यकता महसुस गरिएको थियो। कार्यक्रमको अन्तमा वन तथा वातावरण मन्त्रालयका सचिवज्यूले वन तथा वातावरण मन्त्रालयको संयोजनमा सरोकारवाला निकायहरू सम्मिलित एक कार्यदल गठन गरी पर्वतीय दिगोपना सहितको पर्यटन विकासका लागि रणनीतिक योजना तयार गरी अगाडी बढ्न मार्गनिर्देश गर्नुभयो।

सहसचिव
२०७२/०८/२५ मंसिर, २०७८